

Odlišné stanovisko sudcu Milana Lalíka

I. ÚS 261/2015

S výrokom a odôvodnením uznesenia vo veci sp. zn. I. ÚS 261/2015 sa nemôžem stotožniť, pretože v stručnosti:

1. Podobne ako všeobecné súdy aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) od zmluvy o pôžičke (§ 657n. Občianskeho zákonníka) neodlišoval zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka; na zmluvy, v ktorých sa dojednáva spotrebiteľský úver sa navyše vzťahuje úprava obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

2. Zmluva o úvere je konsenzuálnou zmluvou, ktorá vzniká už jej uzavretím, teda ešte pred poskytnutím peňažných prostriedkov úverovanému či v jeho mene na účet tretej osoby (hotovostne alebo bezhotovostne), zatiaľ čo zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, ktorá vzniká až prenechaním, resp. odovzdaním peňazí dlžníkovi.

3. Povinnosť úverovaného dlžníka vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Spôsob vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov môže určiť zmluva (v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom na účet úverujúceho veriteľa) alebo zákon.

4. Notárska zápisnica je zo zákona verejnou listinou a pri splnení zákonom požadovaných podmienok [§ 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku] je aj exekučným titulom. Ten, komu z nej vyplýva právo na plnenie potom nie je nútený domáhať sa vydania exekučného titulu v súdnom konaní a môže plnenie exekučne priamo vymáhať. Okrem ochrany práv, prevencie sporov a právnej istoty však nemožno nevidieť ďalšie dôsledky

takého riešenia, ktorými sú preťažené súdy, v dôsledku čoho sa podstatne predlžuje vymožitelnosť práva, zvýšenie finančných výdajov na vyriešenie sporu a podobne.

5. Preto ak v danej veci hmotnoprávnym podkladom notárskej zápisnice bola zmluva o úvere (hoci aj spotrebiteľskom), záväzok v nej vyslovený s účinkami exekučného titulu bol exekuvateľný bez ohľadu na to, že v čase jej podpísania ešte nedošlo k plneniu zo zmluvy o úvere. Inak povedané, bez ohľadu na čas, kedy došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov z úverovej zmluvy, bolo možné spísať notársku zápisnicu, ktorej podkladom bola zmluva o úvere, a považovať ju za platný exekučný titul.

6. Otázka prípadného neplnenia z úverovej zmluvy sa mohla posudzovať iba v štádiu rozhodovania o zastavení exekúcie podľa § 57n. Exekučného poriadku.

7. Ak všeobecné sudy nesplnili povinnosť so znalosťou zákona sa zaoberať správnym posúdením materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice, porušili právo sťažovateľky na spravodlivý proces tak, ako sa tohto práva domáhala v ústavnej sťažnosti. Tým, že jej ani ústavný súd nevyhovel, dopustil sa voči sťažovateľke *denegatio iustitiae* a v konečnom dôsledku to malo za následok aj nesprávny zásah do vlastníckeho práva (legitímneho očakávania) sťažovateľky.

V Košiciach 10. júna 2015